

עשר הצעות לאסטרטגיות לפיתוח מודעות מטה-קוגניטיבית

1. שאלות לפני, במהלך ובסיום

לפני שמתחילים במשימה, מבררים:

1. מה מטרת המשימה?
2. מה צריכים כדי לבצע את הפעילות? פרטו: זמן, מידע, ציוד ועוד.
3. מהם השלבים לביצוע? פרטו: פעולות, חלוקת תפקידים ועוד..

במהלך המשימה, מבררים:

1. איזה הבדלים יש בין התכנון לבין הביצוע? מדוע?
2. איך אתם בודקים שמה שאתם עושים מתאים לתכנון שעשיתם?
3. מהם הקשיים? מהם הפתרונות?

בסיום המשימה, מבררים:

1. איך אתם יודעים שהמשימה בוצעה במלואה ובאופן מיטבי?
2. איך שלבי העבודה עזרו להשגת המטרה?
3. מה כדאי לשנות בפעם הבאה?

2. תרשים זרימה של תהליך הלמידה

שרטטו תרשים הבנוי ממלבנים, שבהם מפורטות הפעולות שביצעתם (בחשיבה ובמעשה), ומחיצים, המחברים בין הפעולות תוך ציון הכיווניות של סדר הפעולות.

3. יצירת תרשים זרימה של מהלך ניסוי באמצעות פתקים

לרשותכם פתקים.

1. הצמידו פתק לכל פריט בו אתם משתמשים במהלך הניסוי כתבו את הפעולות שביצעתם (בחשיבה ובמעשה), עם פריט זה.
2. סדרו את הפתקיות לפי רצף הפעולות שביצעתם.
3. בחנו את תרשים הזרימה שקיבלתם השלימו אותו בהתאם למהלך הניסוי שביצעתם

4. כתיבה אל...

חבר/ה לא הגיעו לשיעור, כתבו להם דיווח על מה שנעשה בשיעור, התייחסו לפרטים הבאים....

5. דיאלוג אינטראקטיבי עם...

התבקשתם להציג בפני תלמידים צעירים את השיעור, עליכם להתייחס לפרטים הבאים....

6. קריאה בקול רם

7. בדיקה עצמית בעזרת מחוון
8. חיבור שאלות על המשימה
9. כתיבת יומן עבודה אישי
10. כתיבת סיכום בתבנית (לדוגמה: כתיבת דוח ניסוי)

עושים חושבים

תכנון

1. מה המטרה?
2. מה צריך בשביל הביצוע?
זמן, מידע, ציוד ועוד.
3. מהם השלבים לביצוע?
סדר פעולות, חלוקת תפקידים תזמון ועוד.

בקרה

1. באיזו מידה השלבים במהלך
העבודה מובילים להשלמת
המשימה?
2. איזה הבדלים יש בין התכנון
לבין הביצוע? מדוע?
3. מהם הקשיים? מה הפתרון
המתאים?

הערכה

1. באיזו מידה המשימה בוצעה
במלואה ובאופן מיטבי?
2. איזה שלבים ושינויים היו
מועילים?
3. מה כדאי לשמר? לשנות?
לשפר? בפעם הבאה...

הפקולטה למדעי החברה, בית הספר לחינוך ע"ש פרופ' פ. חורגין
Faculty of Social Sciences, The Pinchas Churgin school of education

הכוונה מטה-קוגניטיבית בלמידה
מבוסס על (Schraw & Dennison, 1994)